

II.

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

V. broj 429/2018
05. aprila 2018. godine
Sarajevo

Premijer
Fadil Novalić, s. r.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
GENDER CENTAR FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE

IZVJEŠTAJ**O IMPLEMENTACIJI STRATEGIJE ZA PREVENCIJU I BORBU PROTIV NASILJA U PORODICI (2013 - 2017.**

- za period od 01.01.2013. godine do 31.12.2017. godine -
Sarajevo, mart 2018. godine

Uvod

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na svojoj 75. sjednici održanoj 11.03.2013. godine, donijela je Odluku o usvajanju Strategije za prevenciju i borbu protiv nasilja u porodici (2013-2017) ("Službene novine Federacije BiH", broj 22/13). U skladu sa ovom odlukom Stručni tim za izradu i praćenje provođenja Strategije za prevenciju i borbu protiv nasilja u porodici (2013-2017) ("Službene novine Federacije BiH", br. 73/11, 34/14 i 36/16) pripremio je Izvještaj o implementaciji Strategije za prevenciju i borbu protiv nasilja u porodici (2013-2017). U skladu sa poglavljem 8. Strategije, koje se odnosi na monitoring i izvještavanje, praćenje implementacije Strategije se vrši u dvije faze. Do kraja februara (za prethodnu godinu) Vladi Federacije Bosne i Hercegovine se dostavlja Izvještaj o implementaciji Akcionog plana i progressa povlačenja

finansijskih sredstava, a do kraja juna (za prethodnu godinu) dostavlja se konačni izvještaj koji obuhvata i monitoring ostvarenih strateških ciljeva i analizu trendova uz preporuke za poboljšanje stanja po oblastima i implementacije Strategije u narednom periodu. Tokom pet godina realizacije Strategije Stručni tim je pripremao, a Vlada Federacije BiH usvajala navedene godišnje izvještaje i akcione planove, te je nakon pet godina implementacije pripremljen i ovaj sažeti cjelokupni izvještaj. Donošenje strateških dokumenata u ovoj oblasti predviđeno je članom 36. Zakona o zaštiti od nasilja u porodici ("Službene novine Federacije BiH", broj 20/13). Međutim, u skladu sa članovima 15. i 37. Zakona o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 32/17), trajanje implementacije Strategije za prevenciju i borbu protiv nasilja u porodici (2013-2017) se produžuje na period do kraja 2020. godine. S tim u vezi, potrebno je da Stručni tim za izradu i praćenje provođenja Strategije za prevenciju i borbu protiv nasilja u porodici pripremi Akcioni plan za nastavak implementacije Strategije do kraja 2020. godine.

Cilj

Finalnim izvještajem o implementaciji petogodišnje Strategije dat će se pregled stanja o preventivnom djelovanju, postupanju i borbi protiv nasilja u porodici s aspekta oblasti definiranih Strategijom (socijalna i dječija zaštita, obrazovanje, zdravstvena zaštita, sigurnost, pravosuđe, statističke evidencije, specifični servisi zaštite i rehabilitacije žrtava nasilja u porodici i razvijanje multidisciplinarnog pristupa pomoći žrtvi nasilja u porodici). Također, dat će se kontinuiran prikaz definiranih dugoročnih i srednjoročnih indikatora za praćenje Strategije, te opis realizacije pet strateških ciljeva, uz preporuke za naredni strateški dokument, odnosno pripremu Akcionog plana za nastavak realizacije postojeće strategije.

I. Dugoročni indikatori:**1. Step en smanjenja svih oblika nasilja u porodici (podaci predstavljaju stanje u datoj godini)**

1.1 Broj prijava slučajeva nasilja u porodici (podaci kantonalnih ministarstava unutrašnjih poslova prema članu 222. Krivičnog zakona FBiH)					
Početna faza (2012)	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
1.661	1.669	1.459	1.427*	-	1.487**

Napomena: Tokom perioda realizacije Strategije nije bilo većih promjena u broju prijava slučajeva nasilja u porodici. Iako je očekivan veći broj prijava, stvarne uzroke kretanja broja prijava moguće je utvrditi jedino provođenjem istraživanja.

*Nedostaju podaci MUP-a SBK

**Nedostaju podaci MUP-a HNK

1.2 Broj podnesenih izvještaja o počinjenom krivičnom djelu (podaci kantonalnih ministarstava unutrašnjih poslova prema članu 222. Krivičnog zakona FBiH)					
Početna faza (2012)	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
882	916	992	771*	-	697**

Napomena: U odnosu na početnu fazu došlo je do znatnog povećanja broja podnesenih izvještaja o krivičnom djelu u odnosu na broj prijava slučajeva nasilja u porodici, sa 53% u 2012. godini do 68% u 2014. godini. Ovo ukazuje na kvalitetnije postupanje policije kada su u pitanju predmeti iz oblasti nasilja u porodici.

*Nedostaju podaci MUP-a SBK

**Nedostaju podaci MUP-a HNK

1.3 Broj predmeta (podaci kantonalnih tužilaštava prema članu 222. Krivičnog zakona FBiH)					
Početna faza (2012)	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
982	1.078	716	871	881	-

Napomena: Ovdje se daje prikaz broja predmeta u odnosu na broj prijava.

1.4 Broj podignutih optužnica (podaci kantonalnih tužilaštava prema članu 222. Krivičnog zakona FBiH)					
Početna faza (2012)	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
536	540	484	452	386	-

Napomena: Ovdje se daje prikaz broja pokrenutih postupaka u odnosu na broj predmeta

1.5 Broj presuda (podaci općinskih sudova prema članu 222. Krivičnog zakona FBiH)					
Početna faza (2012)	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
409	324	422	351	473	-

Napomena: Ovdje se daje prikaz broja presuda u odnosu na broj pokrenutih postupaka.

1.6 Zaštitne mjere prema vrsti, spolu osobe koja je počinila nasilje i spolu žrtve nasilja (podaci općinskih sudova prema Zakonu o zaštiti od nasilja u porodici)						
	Početna faza (2012)	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
Udaljenje iz stana, kuće ili nekog drugog stambenog prostora i zabrana vraćanja u stan, kuću ili neki drugi stambeni prostor	-	12%	8%	6%	3%	-
Zabrana približavanja žrtvi nasilja	-	30%	25%	29%	38%	-
Zabrana uznemiravanja ili uhođenja osobe izložene nasilju	-	39%	49%	26%	43%	-
Obavezan psihosocijalni tretman	-	11%	6%	27%	6%	-
Obavezno liječenje od ovisnosti	-	6%	12%	12%	7%	-
Privremeno lišenje slobode i zadržavanje	-	2%	0%	0%	3%	-

Napomena: Kako je u novom Zakonu o zaštiti od nasilja u porodici došlo do promjena u zaštitnim mjerama, kao početna faza nisu uzete zaštitne mjere prema starom zakonu.

1.7 Broj poziva na SOS telefon 1265					
Početna faza (2012)	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
1.190	1.004	1.103	914	654	453

Napomena: Cilj je promoviranje ovog servisa kao mogućeg načina dobijanja savjeta i informacija u vezi sa nasiljem u porodici.

1.8 Broj osoba smještenih u sigurne kuće					
Početna faza (2012)	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
395	323	373	264	257	219

Napomena: Polovinu osoba smještenih u sigurne kuće čine djeca. Imajući u vidu broj prijava slučajeva nasilja u porodici može se zaključiti da se kod 10% prijavljenih slučajeva nasilja vrši smještaj u sigurne kuće.

1.9 Izloženost nasilju u porodici prema Istraživanju o rasprostranjenosti i karakteristikama nasilja u BiH			
	Početna faza (2012)	2017.	Ciljana vrijednost
Neki oblik nasilja tokom života	47,2%	-	47%
Neki oblik nasilja u posljednjih godinu dana	11,9%	-	7%
Psihičko nasilje tokom života	41,9%	-	42%
Psihičko nasilje u posljednjih godinu dana	10,8%	-	4%
Fizičko nasilje tokom života	24,3%	-	24%
Fizičko nasilje u posljednjih godinu dana	2,4%	-	2%
Seksualno nasilje tokom života	6%	-	6%
Seksualno nasilje u posljednjih godinu dana	1,3%	-	1%

Napomena: Na kraju trajanja provođenja Strategije planirano je provođenje još jednog istraživanja prema identičnoj metodologiji. S tim u vezi podaci za nasilje tokom života bi trebali biti identični podacima iz 2012. godine, a podaci koji se odnose na nasilje koje se desilo tokom posljednjih godinu dana znatno smanjeni, što bi ukazalo na dobro postavljenu metodologiju istraživanja i stvarne promjene vezano za pojavnost nasilja u porodici. Međutim, istraživanje o nasilju u porodici će biti provedeno tokom 2018. godine, tako da navedeni podaci još nisu raspoloživi.

2. Stepen uspostavljanja sistema djelovanja i zaštite (podaci predstavljaju stanje u datoj godini)

2.1 Broj potpisanih protokola nadležnih institucija o postupanju u slučajevima nasilja u porodici							
	Početna faza (2012)	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	Ispunjenje cilja
Kantonalni protokoli	6	8	9	9	10	10	100%
Općinski protokoli (uključujući i općine koje su uključene u kantonalne protokole)	33	40	42	45	51	56	70%

NAPOMENA: Prema članu 39. Zakona o zaštiti od nasilja u porodici postoji obaveza potpisivanja protokola o saradnji. Broj uspostavljenih protokola ne govori o kvalitetu njegove primjene u praksi.

2.2 Broj programa mjera za prevenciju, zaštitu i borbu protiv nasilja u porodici							
	Početna faza (2012)	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	Ispunjenje cilja
Kantonalni nivo	0	0	2	2	5	5	50%
Općinski nivo (plan prevencije)	3	4	4	4	7	7	9%

NAPOMENA: Prema članu 37. Zakona o zaštiti od nasilja u porodici postoji obaveza donošenja programa mjera. Ovaj program predstavlja istovremeno i Akcioni plan za realizaciju Strategije na nižim nivoima vlasti, stoga predstavlja važan korak u potpunoj implementaciji Strategije.

2.3 Broj uspostavljenih koordinacionih tijela							
	Početna faza (2012)	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	Ispunjenje cilja
Kantonalni nivo	5	6	7	8	9	9	90%
Općinski nivo	0	1	8	-	-	-	10%

NAPOMENA: Prema članu 37. Zakona o zaštiti od nasilja u porodici postoji obaveza uspostavljanja koordinacionih tijela.

2.4 Broj sigurnih kuća						
Početna faza (2012)	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	Ispunjenje cilja
6	6	6	6	5	5	72%

NAPOMENA: Trenutno su sve sigurne kuće koje djeluju na području Federacije Bosne i Hercegovine u vlasništvu nevladinih organizacija.

2.5 Broj smještajnih kapaciteta						
Početna faza (2012)	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	Ispunjenje cilja
126	126	126	126	124	124	90%

NAPOMENA: Nakon donošenja podzakonskog akta kojim se regulira osnivanje, standardi za rad i način finansiranja sigurnih kuća, bit će moguće pratiti i standarde, teritorijalnu raspoređenost i dostupnost ovog sistema zaštite. U oblasti socijalne zaštite ova oblast uređena je Pravilnikom o standardima za rad i pružanje usluga u ustanovama socijalne zaštite u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 15/13).

2.6 Uspostavljena jedinstvena baza podataka o nasilju u porodici							
	Početna faza (2012)	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	Ispunjenje cilja
Uspostavljena baza podataka	0	-	1	1	1	1	100%
Broj oblasti	0	-	4	4	4	4	80%
Uspostavljen direktan web pristup za građane	0	-	-	-	-	-	0%

Napomena: Cilj je uspostavljanje jedinstvene baze podataka o nasilju u porodici, vođenje evidencija u elektronskom obliku u svim oblastima uz mogućnost pregleda statističkih podataka putem interneta.

II. Srednjoročni indikatori:

Strateški cilj broj 1: Usklađivanje normativno-pravnog okvira u oblasti nasilja u porodici sa domaćim i međunarodnim standardima iz ove oblasti							
	Početna faza (2012)	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	Ispunjenje cilja
Broj usaglašenih propisa iz oblasti socijalne zaštite	0	1	3*	-	4*	4*	50%
Broj usaglašenih propisa iz oblasti zaštite porodice sa djecom	0	1	-	-	1	1**	100%
Broj usaglašenih propisa iz oblasti pravosuđa	0	1	1	-	-	-	50%
Broj usaglašenih propisa iz oblasti obrazovanja	0	1	1	1	1	1	100%
Broj usaglašenih propisa iz oblasti zdravstvene zaštite	2	1	-	1	0	0	80%
Broj usaglašenih propisa iz oblasti sigurnosti	-	1	-	-	-	-	100%

NAPOMENA: Podaci predstavljaju broj realiziranih jedinica u datoj godini.

*Formirane radne grupe koje su izradile prednacrt teksta propisa

** Zakon o hraniteljstvu ("Službene novine Federacije BiH", broj 19/17)

Analiza 1. strateškog cilja:

Kada je u pitanju usklađivanje normativno-pravnog okvira, donesen je novi Zakon o zaštiti od nasilja u porodici ("Službene novine Federacije BiH", broj 20/13) kojim se uređuje: zaštita od nasilja u porodici, pojam porodice i nasilje u porodici, vrsta i svrha zaštitnih mjera za osobe koje su počinile radnje nasilja u porodici, način i postupak izricanja zaštitnih mjera, zaštita žrtve od nasilja u porodici, međusobna povezanost svih subjekata koji su u funkciji zaštite od nasilja u porodici i druga pitanja od značaja za zaštitu od nasilja u porodici. Ovim zakonom osiguran je kontinuitet i održivost rada na prevenciji i borbi protiv nasilja u porodici, jer su zakonski definirane obaveze planiranja, realizacije i izvještavanja o provedenim aktivnostima na svim nivoima organizacije vlasti, te međusobnog povezivanja pojedinih sektora. U skladu sa Zakonom Federalno ministarstvo rada i socijalne politike donijelo je Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije o izrečenim zaštitnim mjerama, osobama koje su štice zaštitnom mjerom i o nasilnim osobama kojima su izrečene zaštitne mjere u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 95/13), kao i i Pravilnik o načinu i mjestu provođenja zaštitne mjere obaveznog psihosocijalnog tretmana počinilaca nasilja u porodici ("Službene novine Federacije BiH", broj 63/17). Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova je donijelo Pravilnik o provođenju mjera zaštite iz nadležnosti policije ("Službene novine Federacije BiH", broj 19/14), a Federalno ministarstvo zdravstva Pravilnik o načinu i mjestu provođenja zaštitne mjere obaveznog liječenja od ovisnosti o alkoholu, opojnim drogama ili drugim psihotropnim supstancama počinilaca nasilja u porodici ("Službene novine Federacije BiH", broj 99/15).

Kada je u pitanju podzakonski akt o kriterijima i standardima za osnivanje i rad sigurnih kuća u Federaciji BiH, čije je donošenje propisano članom 35. stav 3, Zakona o zaštiti od nasilja u porodici, isti nije mogao biti donesen od strane federalnog ministra rada i socijalne politike zbog nedorečenih

postojećih odredaba člana 35. odnosno nepostojanja jasnog pravnog osnova za donošenje istog. Naime, nakon što je Vlada Federacije BiH prihvatila Informaciju Federalnog ministarstva rada i socijalne politike o nemogućnosti donošenja ovog propisa na 147. sjednici održanoj 08.01.2015. godine donijela je Zaključak kojim je zadužen obrađivač Zakona, odnosno Federalno ministarstvo pravde, da otkloni pravne prepreke i jasno definira odredbu člana 35. Potrebne izmjene i dopune Zakona su još uvijek u parlamentarnoj proceduri, te navedeni propis nije mogao biti donešen. Faza javnih rasprava je okončana, te je u toku aktivnost pribavljanja mišljenja kantonalnih skupština na nacrt zakonskih izmjena. Također, po pitanju donošenja ovog podzakonskog akta potrebno je imati u vidu da federalni ministar rada i socijalne politike može donositi podzakonske akte na osnovu propisa iz oblasti socijalne zaštite, odnosno ima nadležnost samo nad ustanovama socijalne zaštite koje se osnivaju u skladu sa Zakonom o ustanovama RBiH ("Službeni list RBiH", broj 6/92, 8/93 i 13/94). U tom smislu dato je pojašnjenje koje se prije svega odnosi na nadležnost ministarstva u kome se navodi da ovo ministarstvo može biti nosilac donošenja propisa samo u slučaju ako se izmjenama i dopunama člana 35. Zakona jasno definira da se sigurne kuće osnivaju kao ustanove socijalne zaštite na osnovu Zakona o ustanovama. Po ovom pitanju, važno je istaći da u oblasti socijalne zaštite već postoji propis kojim je obuhvaćen i način osnivanja sigurnih kuća, odnosno Pravilnik o standardima za rad i pružanje usluga u ustanovama socijalne zaštite u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 15/13). Ovim pravilnikom su propisani minimalni i posebni standardi za obavljanje djelatnosti, poslova socijalne zaštite u ustanovama socijalne zaštite, gdje su pored ostalih ustanova definirane i sigurne kuće kao ustanove socijalne zaštite za zbrinjavanje žrtava nasilja, žrtava trgovine ljudima i dr., a iste se osnivaju u skladu sa Zakonom o ustanovama RBiH. Također, prednacrtom novog federalnog zakona o osnovama socijalne zaštite žrtve nasilja u porodici definirane su kao kategorija korisnika socijalne zaštite s ciljem pružanja

jedinstvene zaštite žrtvama nasilja u porodici (djece i odraslih) na području Federacije BiH, obzirom da važeći Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom trenutno ne prepoznaje žrtve nasilja u porodici kao kategoriju korisnika socijalne zaštite.

Kada su u pitanju nedostajući podzakonski akti prema Zakonu o zaštiti od nasilja u porodici Federalno ministarstvo pravde nije donijelo propis kojim će se regulirati sadržaj i oblik evidencije o podnesenim zahtjevima za izricanje zaštitnih mjera i o izrečenim zaštitnim mjerama. Pravni okvir i sistem besplatne pravne pomoći u Federaciji Bosne i Hercegovine nije uspostavljen na nivou Federacije BiH. Međutim, postoji pravni okvir koji se sastoji od devet zakona o pružanju besplatne pravne pomoći na nivou kantona u Federaciji BiH. Samo u Srednjo-bosanskom kantonu još uvijek nije regulirana ova oblast. Također, osim zavoda, besplatnu pravnu pomoć nude i nevladine organizacije.

Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova uradilo je analizu odredaba Zakona o zaštiti od nasilja u porodici u dijelu koji se odnosi na evidencije, te je utvrdilo potrebu za dopunom Zakona u smislu uspostave Registra evidencija o nasilju u porodici koji bi vodilo Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova. U oblasti obrazovanja urađeno je prijedlog standarda i normativa za osnovno obrazovanje prema kojima je, pored ostalog, predviđeno i angažiranje socijalnog radnika i psihologa u svim odgojno-obrazovnim ustanovama u Federaciji BiH. Također su urađene Smjernice za postupanje u slučaju nasilja nad djecom u Bosni i Hercegovini, dokument koji bi trebao pomoći u procesu ranog prepoznavanja, ali i prijavljivanja slučajeva nasilja nad djecom u Bosni i Hercegovini. S tim u vezi, utvrđen je nedostatak kako u oblasti obrazovanja, tako i preventivnog djelovanja uopće, u odredbama Zakona o zaštiti od nasilja u porodici. Koordinacija ministara obrazovanja usvojila je Smjernice za pripremanje i odobravanje udžbenika i drugih nastavnih sredstava za osnovne i srednje škole, koji će poslužiti kao osnova za donošenje kantonalnih zakona o udžbenicima. Također je usvojena Konceptija udžbenika kao stručno-pedagoškog metodološkog dokumenta. Ovaj pristup će između ostalog omogućiti uključivanje principa ravnopravnosti spolova i nenasilnog ponašanja u nastavni proces. Nadalje, kada su u pitanju izmjene postojeće legislativne iz oblasti socijalne zaštite i zaštite porodice sa djecom koja treba biti reformirana i usklađena s međunarodnim dokumentima, ratificiranim konvencijama i poveljama, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike trenutno radi na izradi Prednacrta Zakona o osnovama socijalne zaštite kroz koji se nastoji definirati model boljeg ciljanja najsiromašnijih i najugroženijih kategorija stanovništva, a samim tim i povećanje socijalne pomoći onima kojima je ona istinski potrebna. Dalje se nastoji definirati i osigurati minimalna materijalna sigurnost pojedinaca i porodice u zadovoljavanju osnovnih životnih potreba, omogućiti dostupnost i jednakost usluga i prava u socijalnoj zaštiti, definirati uslove za razvoj usluga socijalne zaštite u Federaciji BiH, stvoriti jednake mogućnosti pojedinaca za samostalan život i aktivno sudjelovanje u zajednici, očuvati i unaprijediti porodične odnose i podsticati porodičnu solidarnost, prevenirati i otkloniti posljedice zlostavljanja, zanemarivanja i eksploatacije, Naime, novim Zakonom o osnovama socijalne zaštite žrtve nasilja u porodici bit će definirane kao kategorija korisnika

socijalne zaštite u cilju pružanja jedinstvene zaštite žrtvama nasilja u porodici (djece i odraslih) na području Federacije BiH, s obzirom na to da važeći federalni Zakon o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom trenutno ne prepoznaje žrtve nasilja u porodici kao kategoriju korisnika socijalne zaštite. Firalizirano je mapiranje socijalnih usluga za nivo Federacije BiH, te je započeta izrada procjene uticaja Zakona o socijalnim uslugama u Federaciji Bosne i Hercegovine u saradnji sa resornim kantonalnim ministarstvima, a uz podršku nevladinih organizacija, te je pokrenuta izrada procjene Zakona o djelatnosti socijalnog rada u Federaciji Bosne i Hercegovine.

U oblasti socijalne zaštite i zaštite porodice sa djecom urađena je Javna politika o razvoju hraniteljstva i Zakon o hraniteljstvu ("Službene novine Federacije BiH", broj 19/17) s ciljem da se sistemski uredi smještaj i podrška djeci bez roditeljskog staranja, odraslim osobama bez porodičnog staranja, te starim, iznemoglim i osobama sa invaliditetom zbrinjavanjem i zaštitom u porodičnom okruženju. U toku je izrada zakonom predviđenih pravilnika: Pravilnika o stambenim i materijalnim uslovima za obavljanje hraniteljstva, Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja evidencije u oblasti hraniteljstva, Plana i programa osnovne i dodatne edukacije hranitelja, Obrasca prijave za obavljanje hraniteljstva i Obrasca za izvještavanje hranitelja o hranjeniku. U skladu s Porodičnim zakonom Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 35/05, 41/05 i 31/14) donesen je Pravilnik o visini iznosa i načinu isplate mjesečne novčane naknade za rad staratelja i osobe imenovane za vršenje dužnosti staratelja u organu starateljstva ("Službene novine Federacije BiH", broj 9/18). Federalno ministarstvo rada i socijalne politike u skladu sa Zakonom o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku ("Službene novine Federacije BiH", broj 7/14) i Uredbom o primjeni odgojnih preporuka prema maloljetnicima ("Službene novine Federacije BiH", broj 11/15) radi na izradi Pravilnika o načinu vođenja evidencije o izrečenim odgojnim mjerama prema maloljetnicima i Pravilnika o utvrđivanju općih kriterija za izbor odgovarajućih preduzeća, organizacija i ustanova u javnom i društvenom sektoru u kojima će se provoditi odgojna preporuka izrečena prema maloljetnicima.

Nakon što je Bosna i Hercegovina ratificirala Konvenciju Vijeća Evrope o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici - Islambulska konvencija ("Službeni glasnik BiH", broj 19/13), država je preuzela i obavezu da osigura uslove za sprečavanje nasilja, istraživanje, kažnjavanje počinioca i reparacije žrtve nasilja, a samim tim i odgovornost za nepostupanje u slučajevima nasilja nad ženama i nasilja u porodici, ukoliko ne obezbijedi uslove za implementaciju obaveza preuzetih iz Konvencije. Konvencija Vijeća Evrope o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici - Islambulska konvencija predstavlja najaktuelniji i najsvobuhvatniji dokument kojim se reguliraju međunarodni ujednačeni standardi u oblasti prevencije, prepoznavanja i djelovanja u slučajevima rodno zasnovanog nasilja. S tim u vezi, urađeno je nekoliko neovisnih sektorskih analiza od strane predstavnika institucija, nevladinih organizacija, kao i jednog broja eksperata kako bi se definirali potrebni koraci s ciljem davanja potpunog odgovora na obaveze koje proizilaze iz potpisane Konvencije.

Preporuke:

- Finalizirati pravni okvir u oblasti nasilja u porodici.
- Izvršiti međusobno usklađivanje pojedinih propisa i izvršiti usklađivanje propisa i donošenje novih propisa s ciljem potpune implementacije Istanbulske konvencije.

Strateški cilj broj 2: Unaprijediti znanje i vještine osoba koje se profesionalno bave pitanjima nasilja u porodici								
		Početna faza (2012)	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	Ispunjenje cilja
Broj programa za edukacije profesionalaca (zdravstvo, sigurnost, obrazovanje, zapošljavanje, socijalna zaštita i pravosuđe)		2	1	6	1	-	1	100%
Pravosuđe	- broj edukacija	0	2	2	1	4	6	100%
	- broj osoba	0	63	31	20	74	138	100%
Zdravstvo	- broj edukacija	28	0	3	5	17	14	100%
	- broj osoba	895	0	62	80	375	262	100%
Obrazovanje	- broj edukacija	1	1	1	2	2	2	100%
	- broj osoba	50	60	35	150	50	50	100%
Socijalna zaštita	- broj edukacija	0	0	2	1	1	3	100%
	- broj osoba	0	0	38	20	20	120	100%
Zapošljavanje	- broj edukacija	0	7	-	2	2	2	100%
	- broj osoba	0	93	-	51	109	47	100%
Sigurnost stalne edukacije	- broj edukacija	0	2	1	-	-	-	100%
	- broj osoba	0	50	45	-	-	-	100%
Sigurnost specijalističke edukacije	- broj edukacija	0	1	*	10	7	7	100%
	- broj osoba	0	20	-	290	297	285	100%
Edukacija državnih službenika putem ADS-a FBiH	- broj edukacija	0	0	1	1	1	-	100%
	- broj osoba	0	0	100	23	34	-	100%

NAPOMENA: Podaci predstavljaju broj realiziranih jedinica u datoj godini.

Analiza 2. strateškog cilja:

Edukacija predstavlja važan segment u jačanju kapaciteta osoba koje se profesionalno bave preventivnim djelovanjem, postupanjem i zaštitom u slučajevima nasilja u porodici, kao i poslovima koji su u vezi sa ovom oblasti. S tim u vezi, u periodu implementacije Strategije izrađeni su programi obuke profesionalaca za postupanje u slučajevima nasilja u porodici od strane svakog od nadležnih resornih ministarstava, kao i programi obuke u drugim institucijama i ustanovama koje djeluju vezano za predmetnu oblast. Federalno ministarstvo zdravstva je izradilo program obuke zdravstvenih radnika pod nazivom "Jačanje odgovora zdravstvenog sistema na rodno zasnovano nasilje - Resursni paket". Dokument se sastoji od općeg dijela koji sadrži situacionu analizu, pregled međunarodnog pravnog okvira, kao i domaćeg pravnog okvira u vezi sa rodno zasnovanim nasiljem, te posebnog dijela dokumenta koji sadrži medicinska i stručna poglavlja koja trebaju olakšati rad zdravstvenih profesionalaca u pristupu i tretiranju svih pitanja vezanih za rodno zasnovano nasilje. Proveden je trening trenera, te se kontinuirano realiziraju edukacije prema ovom programu. Također, realizirane su i obuke prema modulu Pružanje psihosocijalnog tretmana žrtvama seksualnog nasilja i torture u sukobima. Također je realizirana trodnevna obuka budućih trenera (ToT) na osnovu Paketa za obuku stručnjaka u oblasti "Pružanje psihosocijalnih usluga žrtvama rodno zasnovanog nasilja" Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova je donijelo program obuke policijskih službenika, te je na Policijskoj akademiji donesen i Program obuke za primjenu propisa iz oblasti nasilja u porodici i vođenja elektronskih evidencija. Prema navedenim programima provedene su obuke kako u sjedištima svih deset kantona, tako i u prostorijama Policijske akademije u Sarajevu, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike donijelo je program obuke socijalnih radnika, za što je realiziran i trening trenera. Također su provedene edukacije za predstavnike zavoda za zapošljavanje kako bi se na adekvatan način iskoristili programi zapošljavanja žrtava nasilja. Osim navedenog, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike je uz podršku UNICEF-a BiH i Evropske unije, te u saradnji sa SOS Dječjim selima BiH, provodilo i projekat Podrška razvoju sistema hraniteljstva u FBiH. U sklopu projekta educirana su 23 trenera, koji su završili obuku prema međunarodno priznatom modelu PRIDE edukacije iz oblasti hraniteljstva, te tako postali međunarodno certificirani edukatori u oblasti hraniteljstva.

Educirano je i 90 hranitelja. Cilj ovog projekta je ojačati kvalitet usluge hraniteljstva, te osigurati standarde i strukture u okviru zakonskih normativa i međunarodnih standarda, te ih pripremiti u cilju potpunog pružanja podrške djeci i ostalim korisnicima koji ovaj oblik podrške pruža. UNICEF je pružio sveobuhvatnu podršku projektu "Svako dijete treba porodicu", te su izrazili mišljenje da usvajanje zakona o hraniteljstvu predstavlja preokret za cjelokupan sistem brige o djetetu u BiH. Nakon usvajanja zakona napravljeni su jako bitni koraci u operacionalizaciji priprema za hraniteljstvo, te provođenju istih u praksi. Prvi put se u Federaciji provodi sveobuhvatan, standardiziran, cjelovit i organiziran trening, koji je u skladu sa međunarodnim standardima, a koji se zasniva na kompetencijama. U sklopu istog projekta Federalno ministarstvo rada i socijalne politike izradilo je i usvojilo Program osnovne i dodatne edukacije za hranitelje u Federaciji BiH, koji će biti jedini i obavezujući početkom primjene Zakona o hraniteljstvu od 2018. godine.

Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke je izradilo program obuke obrazovnih radnika i provelo obuku u ovoj oblasti. U okviru rada Centra za edukaciju sudija i tužilaca kroz Program početne obuke i stručnog usavršavanja redovno se provodi edukacija nosilaca pravosudnih funkcija. Obuka je vezana za primjenu zakona vezanih za oblast nasilja u porodici. Također, u okviru programa edukacije državnih službenika Agencija za državnu službu Federacije BiH provodi program edukacije državnih službenika prema Zakonu o zaštiti od nasilja u porodici i Zakonu o ravnopravnosti spolova u BiH. Na ovaj način obuhvaćeni su svi segmenti profesionalnog odgovora na nasilje u porodici, na način da postoje programi obuke, provode se treninzi trenera, te se provodi obuka profesionalaca. Kada je u pitanju multisektorska edukacija, iskustvo pokazuje da je ona veoma efikasna i omogućuje razmjenu iskustava profesionalaca i poboljšanje njihove saradnje. S tim u vezi razvijen je program za provođenje multisektorske edukacije, dokument koji daje uvid u osnovne obaveze svih segmenata prevencije i zaštite, program obuke i hodogram koji prikazuje tok djelovanja, odnose i obaveze pojedinih aktera. Ovaj program daje okvir za organizaciju strukturirane multisektorske edukacije od strane svih institucija i organizacija na svim nivoima djelovanja. Nevladine organizacije u okviru Sigurne mreže također provode kontinuiranu edukaciju samostalno ili u partnerstvu sa pojedinim institucionalnim partnerima. Ova edukacija sadrži i ciljne programe obuke za

pojedine specifične segmente rada kako sa žrtvama nasilja, tako i sa počiniocima nasilja u porodici.

Odvojena edukacija pojedinih stručnih profila je svakako neophodna i korisna, ali je dugogodišnje iskustvo pokazalo da je zajednička edukacija stručnjaka različitih stručnih profila vrlo korisna, učinkovita i preporučljiva. Generalno, u radu sa žrtvama nasilja često se dobiju informacije o nesenzibilnosti pojedinih profesionalaca kada im se obrate za pomoć, te je također potrebno raditi sa profesionalcima iz svih oblasti djelovanja po pitanju nasilja u porodici na trauma senzitivnom pristupu koji uveliko može doprinijeti povećanju stepena povjerenja žrtava nasilja u institucije, a time i većem stepenu prijavljivanja slučajeva nasilja. Kroz praksu u radu sa slučajevima nasilja u porodici se može vidjeti da se slučajevi nasilja u porodici ne uzimaju za primarno prioritetne, posebno u slučajevima kada su žrtve djeca (osim u slučajevima seksualnog nasilja nad djecom), te se samim tim dugo čeka na sudski proces. Uzimajući u obzir posljedice nasilja u porodici po samu individuu, dugo čekanje sudskog procesa dovodi do smanjenja motivacije za krivično gonjenje počinioca od same žrtve nasilja, produžavanje djelovanja simptoma straha žrtve, stvaranje osjećaja nepovjerenja u sistem zaštite, što također dovodi i do procesa zaboravljanja i promjene odnosa između žrtve i osobe koja je počinila nasilje. Ovakve situacije su posebno vidljive kod djece koja su žrtve nasilja u porodici od strane roditelja.

Preporuke:

- Povećati broj obuka krajnjih korisnika
- Unaprijediti postojeće programe obuke
- Raditi na većem povezivanju akademskog i profesionalnog rada

Strateški cilj broj 3: Unaprijediti metodologiju za prikupljanje podataka o slučajevima nasilja u porodici							
	Početna faza (2012)	2013	2014	2015	2016	2017	Ispunjenje cilja
Broj uspostavljenih evidencija u slučajevima nasilja u porodici po oblastima	0	1	1	1	1	1	100%
Broj statističkih istraživanja/publikacija	0	2	1	1	2	2	100%
Uspostavljena baza podataka o nasilju u porodici	0	0	1	-	-	-	100%
Broj oblasti uključenih u bazu podataka o nasilju u porodici	0	0	4	4	-	-	60%

NAPOMENA: Podaci predstavljaju broj realiziranih jedinica u datoj godini.

Analiza 3. strateškog cilja:

Kada je u pitanju prikupljanje podataka, u skladu sa članom 40. Zakona o zaštiti od nasilja u porodici propisan je oblik i način vođenja evidencija u oblasti nasilja u porodici. S tim u vezi, te u skladu sa donesenim podzakonskim aktima nadležnih institucija definirani su i evidencioni obrasci koji omogućuju usklađeno prikupljanje podataka vezano za odredbe Zakona. Definirane evidencije omogućuju pisano ili elektronsko vođenje podataka S tim u vezi, u izvještajnom periodu Gender Centar Federacije Bosne i Hercegovine je u saradnji sa Stručnim timom, te uz podršku OSCE Misije u BiH koordinirao aktivnostima s ciljem unapređenja elektronskog načina vođenja podataka. S tim u vezi, uspostavljen je informacioni sistem koji omogućava unos podataka o prijavama nasilja u porodici od strane policije, praćenje zaštitnih mjera od strane centara za socijalni rad, smještaj u sigurne kuće od strane nevladinih organizacija koje imaju sigurnu kuću, te pozive na SOS telefon 1265. Pilotiranje elektronskog načina evidentiranja započelo je u januaru 2015. godine, a do kraja 2017. godine su provedena tri ciklusa edukacije policijskih službenika, uposlenika u centrima za socijalni rad, te predstavnika nevladinih organizacija. Baza podataka je smještena na

serveru Vlade Federacije BiH, dok se edukacija za rad na ovom sistemu provodi na Policijskoj akademiji u Sarajevu kroz jedinstven plan i program edukacije, uz podršku Udruženja "Mreža žena policajaca u BiH", a urađen je i Priručnik za korisnike baze podataka.

Osim navedenog, Gender Centar Federacije BiH svake godine prikuplja statističke podatke od općinskih i kantonalnih sudova i kantonalnih tužilaštava na području Federacije BiH o krivičnim djelima sa elementima nasilja na osnovu spola, a koji sadrže podatke o broju pravosnažnih presuda, vrstama izrečenih sankcija, te podatke o broju počilaca i oštećenih u krivičnim djelima,

U oblasti obrazovanja Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke je izradilo model evidencionog obrasca u odgojno-obrazovnim ustanovama za slučajeve prepoznavanja nasilja na području Federacije Bosne i Hercegovine.

Kada su u pitanju drugi vidovi prikupljanja podataka, Federalni zavod za statistiku je zvanični provodilac statistike ovlašten za prikupljanje, evidentiranje, obradu, analizu i publiciranje podataka i informacija na području Federacije BiH. U skladu sa Planom provođenja statističkih istraživanja od interesa za Federaciju BiH, koji usvaja Vlada Federacije BiH, Federalni zavod za statistiku je u statističkim istraživanjima u oblasti pravosuđa kroz krivična djela pratio i nasilje u porodici. Federalni zavod za statistiku u oblasti statistike pravosuđa vrši istraživanja svih krivičnih djela propisanih Krivičnim zakonom Federacije BiH, a u sklopu grupe krivičnih djela protiv braka, porodice i omladine je i krivično djelo nasilja u porodici (član 222. Krivičnog zakona). Statistička istraživanja se vode po krivičnoj prijavi u kantonalnim tužilaštvima, te općinskim i kantonalnim sudovima. U biltenu "Statistika pravosuđa" prikupljaju se podaci o prijavljenim, optuženim i osuđenim osobama, razvrstanim kao odrasle i maloljetne osobe i prema spolu. Podatke o nasilju u porodici Federalni zavod za statistiku posjeduje u svojim bazama podataka i oni su na raspolaganju javnosti po zahtjevu korisnika. Također, svake druge godine se izdaje publikacija "Žene i muškarci u Federaciji BiH" među kojima su i podaci o nasilju u porodici.

Preporuke:

- Nastaviti razvoj prikupljanja podataka Unaprijediti proces provođenja istraživanja
- Unaprijediti sistem elektronskog načina vođenja podataka, automatizacije i smanjenja ponavljanja, odnosno dupliranja vođenja evidencija
- Pokrenuti aktivnosti ka uspostavi registra o nasilju

Strateški cilj broj 4: Povećana društvena svijest o nasilju u porodici i oblicima nenasilničkog ponašanja							
	Početna faza (2012)	2013	2014	2015	2016	2017	Ispunjenje cilja
Broj naučnih istraživanja	1	2	2	-	1	1	100%
Broj edukacija, radionica, konferencija i javnih skupova na temu nasilja u porodici	1	8	340	138	82	81	100%
Broj osoba koje su prisustvovali nekom vidu edukacije, radionicama, javnim skupovima na temu nasilja u porodici	50	320	3.227	2.040	1.689	1.628	100%
Broj promotivnih kampanja	1	3	10	6	11	12	100%
Procjena medijskog prostora na temu nasilja u porodici - broj objava u medijima	4	23	293	375	181	251	100%

NAPOMENA: Podaci predstavljaju broj realiziranih jedinica u datoj godini

Analiza 4. strateškog cilja:

Kao važan segment praćenja trendova u ovoj oblasti, kao i definiranja problemskih pitanja, važno je provođenje redovnih istraživanja. S tim u vezi, provedeno je istraživanje o rasprostranjenosti nasilja nad ženama i nasilja u porodici u BiH, kao i istraživanje o uzrocima nasilja u porodici na području Federacije BiH. Ova istraživanja su postavila osnove za definiranje polaznih indikatora s ciljem mjerenja uspješnosti provedenih aktivnosti. Također, nevladine organizacije u okviru Sigurne mreže¹ provele su veći broj istraživanja koja su vezana za nasilje nad ženama i nasilje u porodici. Istraživanja od značaja za provođenje Strategije su radena i od strane drugih organizacija, ustanova, ali i od strane akademske zajednice.

S ciljem razmjene iskustava, praćenja trendova i definiranja politika kontinuirano su organizirane konferencije, radionice i druge vrste edukacije koje ne spadaju u oficijelne programe obuka nadležnih institucija. U ovom segmentu, posebno veliki broj edukacija, uličnih akcija, radionica i drugih vidova rada s ciljem povećanja društvene svijesti provele su nevladine organizacije u okviru rada Sigurne mreže. Poseban segment od važnosti za promoviranje nenasilnih oblika ponašanja, kao i definiranja osnovnih standarda za medijsko izvještavanje na temu nasilja predstavljaju mediji. U periodu realizacije strategije posebno su bili važni koraci ka većem uključivanju medija u strateške aktivnosti, te provođenje istraživanja o medijskom izvještavanju, ali i tematske emisije na temu nasilja nad ženama i nasilja u porodici.

Preporuke:

- Provoditi ciljana istraživanja koja su vezana za strateške ciljeve u oblasti nasilja u porodici
- Razvijati saradnju sa akademskom zajednicom i medijima, kada je u pitanju provođenje istraživanja i u dijelu koji se tiče korištenja medijskog prostora

Strateški cilj broj 5: Razvijen multidisciplinarni pristup u lokalnim zajednicama u pružanju odgovarajućih vidova zaštite i tretmana žrtava nasilja u porodici i rada sa osobama koje su počinile nasilje u porodici							
	Početna faza (2012)	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	Ispunjenje cilja
Broj protokola o saradnji na kantonalnom nivou	6	8	9	9	10	10	100%
Broj protokola o saradnji na općinskom nivou	33	40	42	45	51	56	70%
Broj programa za ekonomsko osnaživanje žrtava nasilja u porodici	2	3	5	1	4	4	100%
Broj programa rada sa osobama koje su počinile nasilje u porodici	0	1	2	1	5	1	100%
Broj osoba zaposlenih kroz programe zapošljavanja	0	9	60	6	7	2	100%
Broj osoba koje su prošle dokvalifikacije	0	4	71	29	-	*	100%
Broj razmjena dobrih praksi	0	1	14	2	20	28	100%
Broj multisektorskih edukacija	0	1	16	9	33	27	100%
Broj osoba koje su učestvovala na multisektorskim edukacijama	100	200	372	559	926	832	100%
Broj razvijenih programa mjera (akcionih planova)	na kantonalnom nivou	0	0	1	3	5	100%
	na općinskom nivou	3	1	1	1	7	100%
Broj koordinacionih tijela	na kantonalnom nivou	5	1	8	8	9	100%
	na općinskom nivou	0	1	13	13	-	100%

NAPOMENA: Podaci predstavljaju broj realiziranih jedinica u datoj godini.

¹ Sigurnu mrežu čini neformalna mreža nevladinih organizacija koje u svom djelokrugu rada imaju i oblast nasilja u porodici te imaju svoju predstavnicu u Stručnom timu za izradu i praćenje provedbe Strategije za prevenciju i borbu protiv nasilja u porodici (2013-2017). Članice mreže i djelokrug rada prikazan je na web stranici mreže www.sigurzaamreza.ba

Analiza 5. strateškog cilja:

Održivost multisektorskog pristupa garantirana je odredbama Zakona o zaštiti od nasilja u porodici na način da je u članu 36. Zakona definirana obaveza Vlade Federacije BiH da donosi strateške dokumente u oblasti nasilja u porodici. U članu 37. Zakona kantonalne vlade su obavezane na donošenje programa mjera za prevenciju, zaštitu i borbu protiv nasilja u porodici, formiranje koordinacionih tijela, te saradnju pojedinih nivoa vlasti i profesionalaca u ovoj oblasti. Članom 39. Zakona predviđeno je potpisivanje protokola o saradnji za jednu ili više općina. Tokom implementacije strategije kontinuirano se radilo na dogovoru svih nivoa vlasti o predviđenim zakonskim obavezama. Također su implementirani ciljani projekti podrške radu i razvoju kantonalnih koordinacionih tijela i općinskih multisektorskih timova, S ciljem razmjene iskustava i jačanja nivoa uvezanosti pojedinih kantona, održavane su godišnje konferencije predstavnika institucija i nevladinih organizacija koje rade na problemu nasilja u porodici iz svih deset kantona.

U sklopu provođenja mjera aktivne politike zapošljavanja, Federalni zavod za zapošljavanje provodio je javne pozive za učešće u programima sufinansiranja zapošljavanja osoba sa evidencije nezaposlenih u Federaciji BiH, koji se realiziraju sa posebnim pristupom socijalnoj osjetljivosti ranjivih kategorija nezaposlenih osoba. S obzirom na činjenicu da žrtve nasilja u porodici po svom statusu na tržištu rada mogu da imaju karakteristike socijalno isključene osobe, pošto se nalaze u posebnim životnim okolnostima, nastavljen je praksa programa sufinansiranja zapošljavanja i sufinansiranja sticanja prvog radnog iskustva, koji obuhvata četiri mjere: prvo radno iskustvo, prilika za sve, periodično/sezonsko zapošljavanje i vaučer za posao. S obzirom na činjenicu da žrtve nasilja u porodici po svom statusu na tržištu rada imaju karakteristike socijalno isključene osobe, pošto se nalaze u posebnim životnim okolnostima, kontinuirano je primjenjivana praksa po kojoj je za kategoriju nezaposlenih žena žrtava nasilja osnovni iznos sufinansiranja zapošljavanja uvećavan za 10% u odnosu na ostale kategorije, čime su se poticali poslodavci na zapošljavanje ove kategorije nezaposlenih osoba. Činjenica je da Federalni zavod za zapošljavanje sa svoje strane daje mogućnost da se na poseban način pomogne ovoj kategoriji nezaposlenih osoba, međutim u krajnjem slučaju poslodavci su ti koji odlučuju o odabiru osoba sa evidencija nezaposlenih za zasnivanje radnog odnosa. Također, u cilju što boljeg informiranja poslodavaca i ciljnih grupa, pored redovnog informiranja putem sredstava javnog informiranja, ostvareni su kontakti sa nevladinim sektorom pri realizaciji programa zapošljavanja i centrima za socijalni rad kod pojedinačnih slučajeva osoba iz ove kategorije.

Osim navedenog, nevladine organizacije u okviru rada Sigurne mreže provode programe ekonomskog osnaživanja koji su namijenjeni prvenstveno ženama žrtvama nasilja s ciljem unapređenja ili sticanja određenih znanja i vještina i posticanja na rad i samozapošljavanje. Također, program ekonomskog i psihosocijalnog osnaživanja je dostupan i žrtvama nasilja smještenim u Sigurnoj kući u vidu okupacione terapije ili pak završavanja cjelokupne obuke. Ekonomsko i psihosocijalno osnaživanje žena vodi ka ekonomskoj neovisnosti žena te većim mogućnostima u obezbjeđivanju vlastitih izvora primanja.

Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke provodilo je kontinuirane aktivnosti s ciljem promocije saradnje kroz koordinaciju ministara, promociju nenasilnog ponašanja i programe osnaživanja kroz projekte podrške obrazovanju odraslih s ciljem njihovog jačanja i ekonomske neovisnosti s fokusom na žensku populaciju.

Na osnovu dugogodišnjeg iskustva organizacije edukacija i razmjena iskustava i praksi definiran je i jedinstven okvir za organizaciju i provođenje multisektorskih edukacija profesiona-

laca u oblasti nasilja u porodici. Na ovaj način svi subjekti djelovanja i zaštite dobijaju osnovne informacije o obavezama i načinu djelovanja u svim segmentima. Ove edukacije također omogućavaju bolje povezivanje i davanje odgovora na potrebne postupke i korake koji se očekuju od pojedinih subjekata u sistemu djelovanja i zaštite.

Kada je u pitanju rad sa osobama koje su počinile nasilje u porodici razvijeno je nekoliko programa rada sa osobama koje su počinile nasilje u porodici. Programi se vežu kako za provođenje obaveznog psihosocijalnog tretmana, tako i za dobrovoljne programe rada kroz grupe samopomoći koji ne predstavljaju provođenje zaštitne mjere, ali daju značajne rezultate u preveniranju ponovnog činjavanja nasilja u porodici. S tim u vezi, izrađen je i publiciran program, te je proveden veći broj dobrovoljnih tretmana u okviru grupa samopomoći. Kada je u pitanju provođenje zaštitne, mjere psihosocijalnog tretmana, pokrenuto je nekoliko aktivnosti na edukaciji profesionalaca za obavljanje ovog vida tretmana.

Preporuke:

- U potpunosti uspostaviti osnove rada i razvoja inulisektorskog odgovora u skladu sa članovima 36 - 39. Zakona o zaštiti od nasilja u porodici

Zaključak

Strategija za prevenciju i borbu protiv nasilja u porodici (2013-2017) predstavlja realizaciju obaveza Vlade Federacije BiH u skladu sa članom 36. Zakona o zaštiti od nasilja u porodici, kao i realizaciju obaveza predviđenih Ustavom Federacije BiH¹, te drugim domaćim i međunarodnim dokumentima s posebnim akcentom na Konvenciju Vijeća Evrope o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici Istanbulska konvencija ("Službeni glasnik BiH", broj 19/13) koju je Bosna i Hercegovina ratificirala i samim tim preuzela odgovornost i obaveze predviđene ovom konvencijom.

Strategija za prevenciju i borbu protiv nasilja u porodici (2013-2017) je također po prvi put postavila polaznu osnovu za kontinuirano praćenje ključnih indikatora, planiranje aktivnosti i izvještavanje u skladu sa definiranim strateškim ciljevima.

S tim u vezi, u cilju kontinuiranog djelovanja potrebno je donijeti novi strateški dokument u skladu sa članom 36. Zakona o zaštiti od nasilja u porodici ("Službene novine Federacije BiH", broj 20/13) s ciljem smanjenja nasilja u porodici, uspostave sistema djelovanja i zaštite, ujednačenog pristupa i jasnog preventivnog djelovanja u ovoj oblasti. Međutim, kako je Vlada Federacije BiH donijela Zakon o razvojnom planiranju i upravljanju razvojem u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 32/17) prema kojem u skladu sa članom 37. stav 1. Zakona postojeći strateški dokumenti ostaju na snazi za postojeći ciklus planiranja do kraja 2020. godine, potrebno je pripremiti Akcioni plan za implementaciju Strategije za prevenciju i borbu protiv nasilja u porodici (2013-2017) do kraja 2020. godine kada će se u skladu sa novim ciklusom planiranja pripremiti nova Strategija za prevenciju i borbu protiv nasilja u porodici.

527

Na temelju članka 19. stavak (2) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 111. žurnoj sjednici, održanoj 12.04.2018. godine, donosi

¹ Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine članom II A. 2 i Amandmanom V utvrđeno je da će Federacija BiH osigurati primjenu najvišeg nivou međunarodno priznatih prava i sloboda

ODLUKU O DAVANJU OVLAŠTI PUNOMOĆNIKU ZA ZASTUPANJE VLADE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE NA SKUPŠTINI GOSPODARSKOG DRUŠTVA "OPERATOR - TERMINALI FEDERACIJE" D.O.O. SARAJEVO

I.

Darki (Ljubo) Pranjiću daje se ovlast da, u svojstvu punomoćnika, zastupa Vladu Federacije Bosne i Hercegovine na XIV. Skupštini Gospodarskog društva "Operator - Terminali Federacije" d.o.o. Sarajevo.

II.

Fadil Novalić, premijer Federacije Bosne i Hercegovine, ovlašćuje se za potpisivanje pojedinačne prijave i punomoći sa obavezujućom uputom o načinu glasanja po pojedinim tačkama Dnevnog reda XIV. Skupštine Gospodarskog društva "Operator - Terminali Federacije" d.o.o. Sarajevo, zakazanoj za dan 19.04.2018. godine.

III.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavit će se u "Službenim novinama Federacije BiH".

V. broj 430/2018
12. travnja 2018. godine
Sarajevo

Premijer
Fadil Novalić, v. r.

Na osnovu člana 19. stav (2) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 111. hitnoj sjednici, održanoj 12.04.2018. godine, donosi

ODLUKU O DAVANJU OVLAŠTEŃA PUNOMOĆNIKU ZA ZASTUPANJE VLADE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE NA SKUPŠTINI PRIVREDNOG DRUŠTVA "OPERATOR - TERMINALI FEDERACIJE" D.O.O. SARAJEVO

I.

Darki (Ljubo) PraŃiћu daje se ovlaštene da, u svojstvu punomoćnika, zastupa Vladu Federacije Bosne i Hercegovine na XIV Skupštini Privrednog društva "Operator - Terminali Federacije" d.o.o. Sarajevo.

II.

Fadil Novalić, premijer Federacije Bosne i Hercegovine, ovlašćuje se za potpisivanje pojedinačne prijave i punomoći sa obavezujućim uputstvom o načinu glasanja po pojedinim tačkama Dnevnog reda XIV Skupštine Privrednog društva "Operator - Terminali Federacije" d.o.o. Sarajevo, zakazanoj za dan 19.04.2018. godine.

III.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objaviće se u "Službenim novinama Federacije BiH".

V. broj 430/2018
12. aprila 2018. godine
Sarajevo

Premijer
Fadil Novalić, s. p.

Na osnovu člana 19. stav (2) Zakona o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, na 111. hitnoj sjednici, održanoj 12.04.2018. godine, donosi